अथ त्रयोविंशोऽनुवाकः।

(१) एकविंशोक्थ्यरूपे द्वितीयेऽह्नि वहिष्यवमानेऽश्वस्योद्गाहत्वं द्वाविंशानुवाकेऽभिहितं। तच्च सूत्रकारेणैवं सङ्गृहीतं। अश्वमन्वारभ्य वहिष्यवमानं सर्पन्त्यग्निर्मूर्धेत्युद्गातारमपरुध्याश्वमुद्गीथाय वृणीते तस्मै बडवा उपरुन्धन्ति ता यदभिहिङ्करोति स उद्गीथो यत् प्रत्यभिकुर्वन्ति स उपगीथ उदगासीदश्वो मेध्यो यज्ञिय इत्यादि। अथाश्वे पर्य्यग्न्यानां पशूनां नियोजनं त्रयोविंशानुवाकेऽभिधीयते। तदेतद्विधत्ते। "पुरुषो वै यज्ञः। यज्ञः प्रजापतिः। यदश्वे पशून् नियुञ्जन्ति। यज्ञादेव तद्यज्ञं प्रयुङ्क्ते" इति। यागकर्तुः पुरुषस्य सर्वव्यापारादारत्वात् यज्ञरूपत्वं, यज्ञस्य प्रजापतिसृष्टत्वात् प्रजापतिरेव अश्वस्य प्रजापतिदेवता। कः तस्मात् तादृशेऽश्वे यूपस्थानीये तदवयवसम्बन्धित्वेन, ये पशवः पर्य्यग्न्यास्तान् सर्वान् तस्मिन्नेव वियुञ्जीत। तथा सत्यश्वरूपाद्यज्ञात्तदेवेतरपशुरूपं यज्ञं प्रयुङ्क्ते॥

(२) प्रथमं तावदश्वादित्रयस्य नियोजनं विधत्ते। "अश्वं तूपरं गोमृगं। तानग्निष्ठ आलभते। सेनामुखमेव तत् संश्यति। तस्माद्राजमुखं भीमं भावुकं" इति। अग्निष्ठाख्यः प्रधानभूतो यो यूपः तस्मिन्नश्वतूपरगोमृगाणामालम्भनोपलक्षितं नियोजनं कुर्य्यात्। तथा सति मुख्यपशुनियोजनेन राज्ञः 'सेनामुखं', 'संश्यति' तीक्ष्णीकरोति, सेनायां पुरो-